

Det Kortfattade Arvet

Shaikh-ul-Islam Ibn Taymiyyah

Frågan

Abu I-'Aasim al-Qasim bin Yusuf bin Muhammad at-Tajeebi as-Sabti al-Maghribi säger:

"Jag bad Shaykhen, Faqeehn, den ärade Imaamen, 'Aalimen, den siste av de fromma föregångarna och ledaren för de senare generationerna, den ojämförlige, fascinerande, innehavaren av stor vältalighet och klarhet i uttryck, den mest kunnige person jag mött i Öst eller Väst, Taqi ad-Deen Abu I-'Abbaas Ahmad bin Taymiyyah (må Allah låta oss fortsätta att dra nytta av honom):

att leda mig mot det som skulle rätta till mina angelägenheter vad gäller Deen och Dunyaa; att peka mig mot de böcker på vilka jag kan förlita mig angående kunskap om Hadith, och likaså för andra vetenskaper inom Sharee'ah; att fästa min uppmärksamhet på de bästa rättfärdiga handlingarna efter de obligatoriska plikterna; och att förklara för mig de mål som bör väga tyngre än alla andra syften - allt detta på ett kortfattat sätt. Må Allah skydda honom, och fred och Allahs välsignelser vare med honom."

Svaret

Islams Shaykh, Kunskapens Hav, Ibn Taymiyyah - må Allah skänka honom Sin barmhärtighet och välbehag - svarade som följer:

All lovprisning tillhör Allah, världarnas Herre.

Vad gäller Wasiyyah (det andliga testamentet/arvet): enligt min mening finns det ingen Wasiyyah mer fördelaktig än Allahs och Hans Sändebuds, för den som förstår den och följer den.

Allahs Wasiyyah, den Mäktige och Upphöjde

Allahs Wasiyyah, den Upphöjde, nämns i följande Aayah:

"Sannerligen har Vi befallt Bokens Folk före er, och er (O muslimer), att frukta Allah."

Sändebudets Wasiyyah

Profeten föreskrev för Mu‘aadh (radi Allahu ‘anhu) när han sände honom till Jemen som domare, följande:

”O Mu‘aadh, frukta Allah varhelst du är, och följ upp en dålig handling med en god, så att den utplånar den, och uppför dig väl mot människorna.”

Mu‘aadh bin Jabals förträfflighet

Mu‘aadh innehade en hög ställning i Profetens (sallAllahu ‘alayhi wa sallam) ögon, som en gång sade till honom: *”O Mu‘aadh! Vid Allah, sannerligen älskar jag dig.”*

Ibland lät Sändebudet Mu‘aadh rida bakom honom på samma riddjur.

Det berättas också om honom att han är den mest kunnige personen i Ummahn angående (frågorna om) Halaal och Haram (det Tillåtna och det Förbjudna), och på Uppståndelsens Dag skall han upphöjas ett steg före alla kunskapens folk. Likaså är en del av Mu‘aadhs förträfflighet att Profeten sände honom till Jemens folk som predikant på hans vägnar, en kallare, en man med förståelse i Deen, en som utfärdar religiösa utlåtanden och en domare.

Han brukade också jämföra Mu‘aadh med Ibraaheem (‘alayhis-salaam), Allahs vän och mänsklighetens Imaam. Likaså brukade Ibn Mas‘ood säga: *”Sannerligen är Mu‘aadh ett ledarskap för folket, han är Allahs lydige tjänare och han är inte bland avgudadyrkarna”*, och jämförde honom därigenom med Ibraaheem.

Med alla dessa egenskaper hos Mu‘aadh testamenterade Profeten (sallAllahu ‘alayhi wa sallam) till honom denna Wasiyyah, varför vi vet att denna Wasiyyah är allomfattande, och den som förstår den kommer att se att det är så. Dessutom är den en förklaring av den Koraniska Wasiyyahn.

Orsaken till Wasiyyahns allomfattande natur

Vad gäller förklaringen av detta arvets allomfattande natur, täcker det det faktum att det finns två rättigheter över en människa:

- (i) Ansvar gentemot Allah, den Mäktige och Upphöjde;
- (ii) Ansvar gentemot Hans tjänare.

Vidare täcker Wasiyyahn det faktum att det alltid kommer att finnas en brist i varje persons uppfyllande av detta ansvar, exempelvis genom att missa en plikt eller göra något förbjudet. Därför sade Sändebudet: *"Frukta Allah varhelst du är."* Detta uttalande är allomfattande och hans ord *"varhelst du är"* bekräftar att människan behöver taqwaa (fromhet, fruktan för Allah) både i det fördolda och i det öppna. Han sade sedan: *"Följ upp en dålig handling med en god, som utplånar den"*; ett exempel på detta är att när en patient äter något skadligt för honom, ordinerar läkaren något som gör honom bättre. Eftersom det är oundvikligt att en människa begår synd, är den vise den som ständigt utför goda handlingar så att effekterna av hans dåliga handlingar utplånas. I denna hadith används frasen "dålig handling" först eftersom syftet här är att utplåna dåliga handlingar snarare än att utföra goda handlingar. Därför liknar detta yttrande hans (sallAllahu 'alayhi wa sallam) ord om beduinens urin: *"Häll en hink vatten över hans urin."*

De typer av handlingar genom vilka synder kan förlåtas

Det är också mest lämpligt att de goda handlingarna är av samma natur som de dåliga handlingarna, ty det är mest effektivt för utplåning. Vedergällningen för synder kan avvärjas genom flera saker:

(i) **Tawbah** (ånger);

(ii) **Istighfaar** (att be om förlåtelse), även utan ånger, ty Allah förlåter som svar på ens bön även om man inte ångrat sig. Om ånger och förlåtelsesökande dock kombineras – dvs. att en person slutar synda och vänder sig till Allah om förlåtelse – är det det ideala.

(iii) **Goda och korrekta handlingar som är Kaffaaraat** (botgöring för synder). Kaffaaraat är av två typer:

a) Specificerade Kaffaaraat, dvs. i de handlingar för vilka Sharee'an har fastställt en botgöring. Exempel på sådana Kaffaaraat är de för att ha samlag under fastandet i Ramadan, för att säga till sin hustru: *"Du är för mig som min mors rygg"*, för att bryta vissa förbud under Hajj eller lämna några av dess plikter, eller för att döda vilt i Haram. Alla dessa har fastställda och fördelade sätt att sona synderna på, av fyra typer: offer, befriande av en slav, välgörenhet och fasta.

b) Allmänna Kaffaaraat, såsom Hudhaifah (radiAllahu 'anhu) sade till Omar (radiAllahu 'anhu): *"Fitna orsakas en man på grund av hans familj, rikedom och barn; så bön, fasta, välgörenhet, att befalla det goda och"*

förbjuda det onda utplånar detta.” Likaså bevisar Koranen och saheeha ahadith att de fem dagliga bönerna, fredagsbönen, fastan, Hajj och andra handlingar sonar synder, om vilka det sägs: *”Den som säger det och det eller gör det och det, förlåts han, eller hans tidigare synder förlåts.”* Det finns många av dessa typer av handlingar; den som forskar i hadithböckerna finner dem i överflöd, särskilt i de böcker som sammanställts angående handlingars förtjänster.

Inflytandet av Okunnighetens vanor, särskilt hos Judar och Kristna

Man bör veta att omsorg om botgöring för synder är ett av de viktigaste behoven för en person, ty annars förvärvar man vanor liknande dem från Okunnighetens Dagar (Jahiliyyah), särskilt i denna tid och de tider då Uppenbarelse och Profetskap har upphört. Även den som växt upp bland kunskapens och trons folk finner sig smittad av många aspekter av Jahiliyyah – vad sägs då om den som inte har den fördelen?!

I Bukharis och Muslims Saheeh finns en hadith på auktoritet av Abu Sa‘eed att Sändebudet sade: *”Ni kommer säkerligen att följa de nations vägar som var före er, span för span och armbåge för armbåge, så till den grad att om de gick in i ett ödlehål, skulle ni följa dem.”* De sade: *”O Sändebud! (Menar du) Judarna och de Kristna?”* Han sade: *”Vilka annars?”*

Denna hadith stöds av Koranen: *”...de hade njutning av sin del, och ni har er del liksom de som var före er, och ni ägnar er åt tomt tal som de.”*

Denna hadith stöds också av många saheeha och hasana berättelser.

Denna angelägenhet påverkar till och med elitmänniskorna som tillskrivs Tron, såsom flera av Salaf, exempelvis Ibn Oyainah, har sagt: *”att vissa människor som tillskrivs Kunskap har påverkats av många av Judarnas förhållanden, och vissa av dem som tillskrivs Fromhet har påverkats av många av de Kristnas förhållanden”,* såsom uppfattas av den som förstår Islams verkliga Deen, med vilket Allah Ta‘aala sände Sändebudet, och jämför med folkens situation.

Med situationen som den är: den person vars hjärta Allah öppnat, och som är fast på det ljus Allah gett honom, som var död och sedan förde Allah honom till livet och gav honom ett ljus med vilket han kan röra sig bland folket – för en sådan är det nödvändigt att vara medveten om Okunnighetens förhållanden och de två nationernas väg, *”de som ådragit sig (Allahs) vrede”* och *”de som vilselett”* – dvs. Judarna och de Kristna –

så att han kan inse vilka saker som påverkat honom.

Därför är en av de mest fördelaktiga sakerna för både den avancerade och den vanlige personen kunskap om vad han kan göra för att befria sig från dessa fallgropar, och det är att följa upp dåliga handlingar med goda – goda handlingar som är de handlingar, sätt och egenskaper som Allah rekommenderat på den siste Profetens (sallAllahu ‘alayhi wa sallam) tunga.

En annan kategori av saker som avvärjer konsekvenserna av syndande är *”botgörande olyckor”*, dvs. vad som helst som orsakar svårighet eller lidande, vare sig det är fruktan eller sorg, eller skada på ens rikedom, ära, kropp osv. Dessa olyckor är naturligtvis inte personens eget verk.

God natur

Sedan, efter att Sändebudet (sallAllahu ‘alayhi wa sallam) täckt Allahs rättighet i de två första satserna – dvs. att handla rättfärdigt och att rätta till eventuell skada som gjorts – sade han: *”...och uppför dig väl mot människorna”*, och vände sig därigenom till sina medtjänares rättighet.

Kärnan i att vara godhjärtad mot människorna är att: den som bryter förbindelsen med dig, att du upprätthåller en förbindelse med honom, hälsar på honom, respekterar honom, ber för honom, ber Allah förlåta honom, talar väl om honom och besöker honom; den som berövar dig kunskap, nytta och rikedom – att du ger dem tillbaka; och den som gör dig en orättvisa vad gäller blod, rikedom eller ära – att du förlåter honom. Vissa av dessa handlingar är obligatoriska och andra är rekommenderade.

Vad gäller den *”stora karaktären”* som Allah beskrev Muhammads (sallAllahu ‘alayhi wa sallam) sätt, är det inget annat än den fullständiga Deen, bestående av allt som Allah befallt honom med, såsom förklarats av Mujaahid och andra kunniga kommentatorer. Det är inget annat än genomförandet av Koranen, såsom ‘Aa’isha (RadiAllahu ‘Anhaa) sade: *”Hans karaktär var Koranen”*, och verkligheten av det är en iver att omsätta i praktiken de saker som Allah älskar, med renhet i själen och öppenhet i hjärtat.

Tafseer av ordet *”Taqwaa”*

Alla ovanstående idéer härstammar från Allahs Wasiyyah som nämnts i början, och detta bör förstås så att ordet *”Taqwaa”* är mycket allomfattande, som täcker uppfyllandet av alla Allahs befallningar, vare sig

de är obligatoriska eller rekommenderade, och även avhållandet från allt som Allah förbjudit, vare sig det är totalt förbjudet eller starkt avrått. Det inkluderar alltså både Allahs rätt och Hans tjänares rätt. Men varhelst "taqwaa" specifikt hänvisar till fruktan för det efterföljande straffet som avhåller en från att ägna sig åt det förbjudna, är det tydligt från sammanhanget. Ett exempel på detta är i Mu'aadhs hadith (under diskussion), och liknande är Abu Hurayrahs hadith som Tirmidhi återgett och förklarat vara saheeh:

Allahs Sändebud (sallAllahu 'alayhi wa sallam) tillfrågades om vad som oftast förtjänar folk inträde till Paradiset. Han svarade: *"Taqwaa och god karaktär."* Han tillfrågades också om vad som oftast förtjänar folk inträde till Elden. Han svarade: *"Munnen och de privata delarna."*

I en berättelse av en saheeh hadith från 'Abdullaah bin Omar sade Sändebudet (sallAllahu 'alayhi wa sallam):

"Den mest fullständiga av de Troende i eemaan är den som är bäst av dem i karaktär."

Profeten berättade alltså för oss att fullkomligheten av Eemaan ligger i fullständigheten av ens godhet i karaktär. Det är känt att all Eemaan är Taqwaa. Detta är dock inte platsen för en detaljerad diskussion om Taqwaahs grunder och grenar, ty det skulle täcka Deen i sin helhet.

Ikhlaas

Ursprunget och roten till allt gott är Ikhlaas (ren uppriktighet), dvs. att tjänaren riktar all dyrkan och allt sökande av hjälp rent mot sin Herre, såsom i Allahs uttalanden:

"Dig ensam dyrkar vi och Din hjälp ensam söker vi."

och

"...dyrka Honom då, och sätt din tillit till Honom..."

och

"...till Honom förtror jag mig, och till Honom vänder jag mig."

och

"...sök då försörjning från Allah, tjäna Honom och var tacksam mot Honom."

Detta sker på ett sådant sätt att tjänaren avslutar sitt hjärtas förbindelse med det skapade, vare sig det gäller att dra nytta av dem eller att handla för deras skull, och istället sysselsätter sig med sin Upphöjde Skapare. Medlet för att uppnå detta är att åkalla Honom för allt som krävs av fattigdom, nödvändighet eller fruktan osv., att utföra varje älskad handling för Hans välbehags skull. Om någon skulle inplantera denna typ av Ikhlāas fast och grundligt, vore det omöjligt för honom att påverkas av något straffbart drag.

Efter de obligatoriska handlingarna är den bästa handlingen Dhikr Allah (Ihågkommande)

Vad gäller nästa fråga angående den bästa handlingen efter de obligatoriska plikterna, är ett svar som är helt allomfattande och detaljerat för alla inte möjligt, eftersom det varierar beroende på varje persons olika förmågor och möjligheter. Vad som dock är överenskommet av alla de som har kunskap om Allah och Hans befallningar, är att det i allmänhet bästa en tjänare kan sysselsätta sig med är Dhikr (Ihågkommande) av Allah. Till stöd för detta är hadithen från Abu Hurayra (radiAllahu ‘anhu) som Muslim återger:

"De ensamma (mufarridoon) har tagit ledningen." Följeslagarna frågade: "O Allahs Sändebud! Vilka är de ensamma?" Han svarade: "De män och kvinnor som ihågkommer Allah i överflöd."

Liknande återges av Abu ad-Dardaa' (radiAllahu ‘anhu) i en rapport av Abu Dawod:

"Skall jag inte informera er om det bästa av era handlingar, det renaste i er Herres ögon, det som höjer era rang högst, det som är bättre för er än att ge guld och silver (i välgörenhet), och bättre för er än att möta era fiender, så att ni hugger deras nackar och de hugger era?" Följeslagarna uppmanade: "Självklart, O Allahs Sändebud! (Informera oss!)" Han svarade: "Det är Ihågkommandet av Allah."

Dygdena hos Ihågkommandet av Allah bekräftas av insiktsfulla, berättelsemässiga och analytiska bevis från Koranen och Eemaan.

Typer av Dhikr

Den grundläggande metoden för Dhikr är att tjänaren gör sig till vana att omsätta i praktiken de adhkaar (fraser av dhikr) som tagits från godhetens lärare, de rättfärdigas ledare, Muhammad (sallAllahu ‘alayhi wa sallam), såsom:

De adhkaar som har en fastställd tidpunkt, exempelvis i början och slutet av dagen, när man somnar och vaknar, och efter de obligatoriska Bönerna.

De adhkaar som är specificerade för vissa handlingar, exempelvis ätande och drickande, påklädning, samlag, inträde och utträde ur Masjid och toalett, eller vid tid för regn och åska osv. Angående båda dessa typer av Dhikr har böcker skrivits under titeln "*Dagens och nattens handlingar.*"

Det finns också de adhkaar som är oinskränkta, dvs. de är inte begränsade till någon speciell tid eller tillfälle. Av dessa är den mest utmärkta *Laa ilaaha illa-llaah* (Det finns ingen sann guddom utom Allah), men ibland beroende på situationen blir vissa fraser som *Subhaan Allah* (Allah är Ärad), *Al-hamdu li-llaah* (All lovprisning tillhör Allah), *Allahu Akbar* (Allah är den Störste) och *Laa Hawla wa laa Quwwata illaa bi-llaah* (Det finns ingen kraft eller rörelse utom genom Allah) mer utmärkta.

Vidare bör man veta att allt som för mänskligheten närmare Allah, vare sig det är tungans tal eller hjärtats betraktelse, exempelvis i förvärvande av kunskap, befallande av det goda och förbjudande av det onda, allt detta är en del av Dhikr Allah. Därför är den som sysslar med att söka fördelaktig kunskap efter att ha uppfyllt de obligatoriska handlingarna, eller tar sin plats i en samling där Fiqh (Förståelse) – det som Allah och Hans Sändebud har benämnt Fiqh – läses och undervisas, detta också ett utmärkt Dhikr Allah. När ni betraktar detta, inser ni att det inte finns någon stor kontrovers bland de tidiga kunskapens folk angående de mest utmärkta handlingarna efter de obligatoriska plikterna.

Istikhaarah (att be Allah besluta på ens vägnar)

I de angelägenheter där tjänaren är i tvivel, bör han söka Allahs vägledning i beslutet, ty den som söker hjälp i beslut från Allah skall aldrig skämmas. Han bör göra detta ofta och också åkalla ofta, ty det är nyckeln till varje fördel, och inte vara otålig och säga: "*Jag har bett men inte fått*"

svar.” Han bör söka att finna den bästa tiden att åkalla, exempelvis den sista delen av natten, vid Adhaans tid, efter de obligatoriska Bönerna, vid tid för regn och andra tillfällen.

Det bästa målet är förtroende för Allah

Vad gäller nästa del av frågan, om det högsta priset att sträva efter, är svaret på detta att det bästa priset att ha är Förtroende för Allah, tillit till Honom om Hans tillräcklighet och att ha en god åsikt om Honom. Det sistnämnda innebär att om någon är orolig för sin försörjning bör han vända sig till Allahs skydd, såsom den Upphöjde sade, återgiven av Hans Profet: *”O Mina tjänare, alla ni är hungriga utom de Jag matat, så sök mat av Mig och Jag skall mata er. O Mina tjänare, alla ni är nakna utom de Jag klätt, så sök kläder av Mig och Jag skall klä er.”* I detta avseende finns också hadithen som Imaam Tirmidhi återger från Anas (RadiAllahu ‘anhu), som sade att Allahs Sändebud sade: *”Var och en av er bör be Allah om sina behov, även om skosnöret brister, ty om Allah inte underlättar det, är det aldrig möjligt.”*

Allah Ta‘aala säger i Sin Bok: *”Men sök Allahs välgärd.”*

Han, Ärad, säger också: *”Och när bönen är avslutad, kan ni sprida er över landet och söka Allahs välgärd....”* Även om denna aayah är i sammanhanget av den gemensamma fredagsbönen, gäller dess innebörd alla böner. Det är därför – och Allah vet bäst – Profeten (sallAllahu ‘alayhi wa sallam) instruerade den som träder in i masjid att säga: *”Allāhumma-ftah lee abwaaba rahmatik (O Allah, öppna dörrarna till Din barmhärtighet för mig)”*, och när han lämnar masjid att säga: *”Allāhumma innee as’aluka min fadlik (O Allah, ge mig av Din välgärd)”*. Likaså sade Allahs Vän (Ibraaheem) ‘alayhis-salaam: *”Sök då försörjning från Allah, tjäna Honom och var tacksam mot Honom.”*

Detta är ett befallning, och en befallning betecknar skyldighet. Därför är det att söka hjälp från Allah och att vädja till Honom i fråga om försörjning och annat en viktig princip. Vidare är det viktigt i sökandet efter försörjning att man förvärvar rikedom med generositet i hjärtat så att man välsignas i det, och utan girighet. Inte heller bör man göra rikedom till det primära syftet. Snarare bör man betrakta rikedom ungefär som man betraktar toaletten, som man har behov av men som inte har någon plats i hjärtat, och man tar sin tillflykt till den bara när det är nödvändigt.

En marfoo‘ Hadith som Tirmidhi och andra återger lyder: *”Den som vaknar på morgonen med denna värld som sin största bekymmer, disperserar*

Allah hans samlade tillgångar och sätter dess förlust framför honom, och bara det av världen kommer till honom som är skrivet för honom. Och den som vaknar på morgonen med Det nästkommande livet som sin största bekymmer, samlar Allah hans verk för honom och skapar rikedom i hans hjärta på grund av dem, och världen kommer till honom underdånigt."

En av Salaf sade: *"Var och en av er behöver världen men ni är i ännu större behov av er del i Det nästkommande livet. Därför, om ni söker er del i Det nästkommande livet allra först (och det bör ni), uppnå då er del av världen i förbifarten, så att den tas om hand allteftersom den kommer."*

Allah den Upphöjde säger: *"Jag har bara skapat jinns och människor för att de skall tjäna Mig. Ingen försörjning kräver Jag av dem, och inte heller kräver Jag att de skall mata Mig. Ty Allah är Han som ger (all) försörjning, Krafternas Herre, evig (för alltid)."*

Vad gäller det bästa yrket, eller att specificera ett yrke framför ett annat, vare sig det är hantverk eller handel, byggande eller jordbruk osv., varierar detta bland människor, och jag känner till inget allomfattande svar, utom att när en möjlighet presenterar sig för en person, bör han söka hjälp i beslut från Allah genom Istikhaarah inlärd från Godhetens Lärare (sallAllahu ‘alayhi wa sallam), ty det finns obegränsad välsignelse i det, och sedan anta vad som är lätt för honom. Därmed behöver han inte gå till stor svårighet i en annan inriktning, om det inte finns några Sharee‘a-invändningar mot det första alternativet – i vilket fall det är en annan sak.

Om Kunskap

Vad gäller vilken/vilka bok/böcker man kan förlita sig på för de olika kunskapsfälten, är detta ett brett ämne, och återigen varierar svaret beroende på folks bakgrund i olika länder. Detta beror på att i varje land kan ett kunskapsfält eller ett sätt eller ett tankesätt vara lättare än ett annat. Men källan till allt gott och välsignelser är att man söker hjälp från Allah den Ärade i förvärvandet av kunskap ärvd från Profeten (sallAllahu ‘alayhi wa sallam), ty det är vad som verkligen förtjänar att benämnas "Kunskap". Allt annat är antingen inte kunskap alls, även om folk kallar det så, eller är kunskap som inte är fördelaktig, eller är fördelaktig kunskap – i vilket fall det nödvändigtvis är sant att det i Muhammads arv finns det som ersätter det, liknande eller bättre än det.

Personens ansträngning bör alltså vara att förstå Sändebudets syften (sallAllahu ‘alayhi wa sallam) i hans befallningar, förbud och hans olika andra yttranden. När hjärtat är övertygat om att något verkligen är vad

Sändebudet avsåg, bör man inte avvika från det så mycket som möjligt, vare sig det gäller ens plikter mot Allah eller mot folket. I alla kunskapens grenar bör man sträva efter att hålla fast vid principer återgivna från Profeten (sallAllahu 'alayhi wa sallam).

Om man är i tvivel angående en angelägenhet om vilken kunskapens folk har skiljt sig åt, bör man åkalla Allah med den du'aa' som förekommer i Saheeh Muslim, återgiven av 'Aa'isha: att när Sändebudet (sallAllahu 'alayhi wa sallam) först stod upp för nattbönen sade han: *"O Allah! Jibreels, Meekaaeels och Israafeels Herre, Himlarnas och Jordens Skapare, Kännarens av det Osedda och det Närvarande! Du dömer bland Dina tjänare angående det de skiljt sig åt om. Led mig till sanningen angående det de skiljt sig åt om, ty sannerligen vägleder Du vem Du vill till en rak väg."* Detta beror på att Allah den Upphöjde har sagt, återgiven av Hans Sändebud från Honom: *"O Mina tjänare, alla ni är vilseledda utom de Jag gett vägledning till, så sök vägledning av Mig och Jag skall vägleda er."*

Vad gäller en beskrivning av böcker och sammanställningar, har frågeställaren hört från mig vad Allah gjort lätt vid andra tillfällen. Jag skall säga detta nu: att av alla sammanställda böcker som delats in i kapitel, finns det ingen mer fördelaktig än Saheeh av Muhammad bin Ismae'eel al-Bukhaari.

Dock räcker denna ensam inte till för att täcka kunskapens huvudprinciper, och kan inte uppfylla alla mål för den som söker dyka ned i kunskapens hav. Det är nämligen nödvändigt att känna till andra Ahadith, och orden från Fiqhens folk och kunskapens folk i de angelägenheter där vissa personer är specialiserade, ty Ummahn har gått framåt på alla kunskapsområden. Den vars hjärta Allah upplyser, vägleder Han genom vad som än av allt detta når honom. Men den vars hjärta Allah blindar, ökar allt fler böcker honom bara i förvirring och vilseledning, såsom Profeten (sallAllahu 'alayhi wa sallam) sade till Ibn Labeed al-Ansaari: *"Har inte Judarna och de Kristna Tawraaten och Injeelen? Vilken nytta gav dessa dem då?"*

Vi ber Allah den Allsmäktige att Han uppehåller oss med vägledning och fasthet, och lägger i våra hjärtan de saker genom vilka vi mottar vägledning och håller oss skyddade från våra synders olyckor, och att Han efter att ha gett oss vägledning räddar oss från avvikelser, och skänker oss Barmhärtighet från Honom, ty Han är den Generöse. All lovprisning tillhör Allah, världarnas Herre, och Hans välsignelser vare med det ädlaste av sändebuden.